

בבית המשפט העליון

בג"ץ 5375/08

בפני: כבוד השופט א' לוי
כבוד השופט א' גרוניס
כבוד השופטת ע' ארבל

העותרים: 1. שאול אליאס
2. דוד אליאס
3. יגאל אליאס

נגד

המשיבים: 1. משרד החינוך
2. בית הדין הארצי לעבודה

עתירה למתן צו על-תנאי

בשם העותרים: עו"ד חיים משגב

פסק דין

בפנינו עתירה לביטול החלטתו של המשיב 1 לבטל את ההכרה בלימודיהם של העותרים באוניברסיטת New Port בקליפורניה, ולביטול החלטתו של המשיב 2, לפיה ניתן להמיר בפיצוי כספי את הפרת זכות השימוע על ידי המשיב 1.

1. בעת עבודתם של העותרים כמורים בבתי ספר על יסודיים, החלו בלימודים לתואר ראשון ושני להוראה באוניברסיטת New Port בקליפורניה, אשר התקיימו בארץ באמצעות מרכז "מודום – ייעוץ והכוונה". העותרים סברו כי מדובר במוסד מוכר בארצות הברית. לאחר שסיימו את לימודיהם לתואר ראשון הודיע להם המשיב 1 כי התואר מוכר לצרכי דירוג השכר. לאחר השלמת לימודיהם לתואר מהנדס קיבלו שלושתם ביום 6.2.92 רישיונות הוראה קבועים לבית ספר יסודי. העותרים המשיכו בלימודיהם לתואר שני ואף תואר זה הוכר על ידי המשיב 1 לצורך דירוג השכר, החל מיום 1.2.92. ביום 7.1.94 קיבלו העותרים מכתבים בהם הודיע להם המשיב 1 כי

החליט לבטל בדיעבד את ההכרה בתעודות מאוניברסיטת New Port, שכן בדיקה נוספת שנערכה בעניין העלתה כי האוניברסיטה איננה מוסד מוכר להשכלה גבוהה.

2. המערערים החלו בסדרת התכתבויות עם משרד החינוך, אשר טען כי ההחלטה לא תחול באופן רטרואקטיבי אלא ממועד גילוי הטעות על ידי המשרד, דהיינו מיום 15.12.92. לאחר פניות נוספות מסרה לעותרים יועצת שר החינוך כי ההחלטה עומדת בעינה, אך הציעה להם כי משרד החינוך יפצה אותם בגין ההשקעה הכספית בלימודי התארים המתקדמים, וכן ישפה את הבעלויות והרשויות בגין משכורות שהוענקו להם על סמך הדרוג האקדמי המוטעה, כך שלא ידרשו להחזיר סכומים אלו. חרף מכתב זה, לא קיבלו העותרים כל פיצוי כספי מהמשיב 1.

3. העותרים הגישו תביעה לבית משפט השלום בתל-אביב, אשר הועברה לבית הדין האזורי לעבודה. העותרים ביקשו לבטל את החלטת המשיב 1 המבטלת את ההכרה בתאריהם האקדמיים, לשלם את משכורותיהם כפי שהיו צריכות להיות משולמות לולא ההחלטה, ולפצותם בגין נזקיהם מההחלטה. במהלך הליך גילוי מסמכים בבית הדין התגלה לעותרים כי וועדת חריגים אשר דנה בעניינם מטעם משרד החינוך המליצה לאשר באופן חריג המשך תשלום משכורות העותרים לפי דרגת M.A.

בית הדין האזורי קבע כי אין פגם בהחלטת המשיב 1 לבטל את ההכרה בתאריהם של העותרים, דחה את טענת ההסתמכות של העותרים וקבע כי היה עליהם לברר את העניין בוועדה להכרה בתארים ודיפלומות במשרד החינוך לגבי כל תואר בנפרד. כמו כן נקבע כי למשיב 1 לא היתה חובה להעניק לעותרים זכות שימוע מאחר ונשללה מהם זכות שלא הגיעה להם מלכתחילה. עוד קבע בית הדין כי משרד החינוך אינו מחויב להמלצותיה של וועדת חריגים, וכי בעניין זה נתנה וועדת החריגים את המלצתה על בסיס תחושת צדק ולא על בסיס הקריטריונים לבחינת מקרים מעין אלה.

לבסוף קיבל בית הדין את תביעת העותרים בחלקה, קבע כי ביטול התארים יחל רק מיום 13.12.93, חייב את המשיב 1 לפצות כל אחד מהעותרים בסכום של 25,000 ₪ וכן חייב את המשיב 1 בתשלום הוצאות משפט.

4. העותרים הגישו ערעור לבית הדין הארצי לעבודה. בית הדין הארצי אישר את קביעתו של בית הדין האזורי כי היה רשאי המשיב 1 לבטל רטרואקטיבית את החלטתו להכיר בתאריהם של העותרים, שכן ההחלטה המוטעית לא התקבלה על ידי הגורם המוסמך לקבלת ההחלטה. כן נדחתה טענת ההסתמכות של העותרים והתקבלה קביעתו

של בית הדין האזורי באשר למעמדה של וועדת החריגים. עם זאת, מצא בית הדין הארצי עילה להתערבות בפסק דינו של בית הדין האזורי ככל הנוגע להפרת זכות הטיעון של העותרים. בית הדין קבע כי מאחר שהתקיימה במקרה זה פגיעה ברורה באינטרס מוגן של העותרים, היה על המשיב 1 להעניק לעותרים זכות שימוע. עם זאת לא מצא בית הדין כי קיימות במקרה זה נסיבות חריגות המצדיקות את ביטול החלטת המשיב 1, אך פסק לעותרים פיצוי נוסף בגין הפרת זכות זו בסך של 15,000 ₪ עבור כל אחד מהעותרים.

5. בעקבות פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה, הגישו העותרים עתירה זו. העותרים טוענים כי אוניברסיטת New Port הינה מוסד אקדמי-חינוכי מוכר בארצות הברית וכי ביטול ההכרה בלימודים שם הינה בלתי תקינה. לטענתם, רבים אחרים שלמדו באותה אוניברסיטה ממשיכים לכהן בתפקידיהם מבלי שבוטלה ההכרה בלימודיהם. העותרים שבים ומעלים טענת הסתמכות על כך שמשיב 1 מכיר בלימודים באוניברסיטה זו, וכן טוענים כנגד דחיית המלצתה של וועדת החריגים. העותרים מלינים על התנהלותו של המשיב 1 בעניינם, אשר היתה בלתי תקינה ופגעה בזכויות יסוד שלהם. עוד לטענתם, הפרת זכות השימוע גרמה לפגיעה בכבודם של העותרים והצדיקה ביטול החלטת המשיב 1 ולא רק מתן פיצויים בגין הפרת הזכות.

6. דין העתירה להידחות. כידוע, אין בית משפט זה מתערב בפסיקותיהם של בתי הדין לעבודה, אלא אם מתגלית טעות משפטית מהותית אשר הצדק דורש את תיקונה. התערבות מעין זו תהיה רק במקרים נדירים, והפעלת סמכותו של בית משפט זה תיעשה בזהירות מיוחדת (ראו בג"ץ 279/84 פלדי נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד לט(3) 103 (1985); בג"ץ 797/08 וינברג נ' בית הדין הארצי לעבודה בירושלים (לא פורסם, 11.2.08)). בענייננו אינן מתקיימים התנאים להתערבותו של בית משפט זה. טענותיהם של העותרים המועלות בעתירה כנגד המשיב 1 נידונו בפני שתי ערכאות של בית הדין לעבודה. בית הדין האזורי קיבל באופן חלקי את תביעתם של העותרים ופסק להם פיצויים בהסתמך על הבטחותיו של המשיב 2, וכן פיצויים בגין עוגמת הנפש שנגרמה לעותרים. בית הדין הארצי אף הוסיף ופסק לעותרים פיצויים בגין הפרת זכות הטיעון שלהם על ידי המשיב 1. פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה אינו מעלה כל טעות משפטית מהותית אשר מצדיקה את התערבותו של בית משפט זה, ובוודאי שאין מקום להתערב בקביעות עובדתיות של בית הדין לעבודה. באשר לנפקות הקביעה כי הופרה זכות הטיעון של העותרים, הרי שסוגיה זו נתונה לשיקול דעתו של בית הדין לעבודה (ראו למשל בג"ץ 3486/94 מטאלחה נ' ועדת התכנון והבניה נחל עירון, פ"ד מח(5) 291 (1994)), וגם בהפעלת שיקול דעת זה לא מצאתי כי יש עילה להתערב.

אשר על כן, העתירה נדחית.

ניתנה היום, ט"ז בסיוון תשס"ח (19.6.08).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ש ו פ ט